

Naar man holder sig dette for Die, saa troer jeg ogsaa, man maa komme til den Grændelse, at det Væsentlige er, i Almindelighed at opstille, hvad Staten vil have betragtet som Helligt og Ufrænkligt, men ikke at stræbe efter den allerstængeste Fastsættelse af Graderne i det Enkelte; thi disse Bestemmelser vil man dog ikke kunne faae overholdte af saaledes sammensatte Domstole; derimod ville Domstole, sammensatte paa den antydede Maade, efter den Stemning, der til enhver Tid er i Folket, i Loven finde en tilstrækkelig Opfordring til at handle og dømme, og en tilstrækkelig Støtte for deres Dom. Dette, troer jeg, er et Punkt, som er af væsentlig Vigtighed ved Afgjørelsen af, hvad der i en saadan Paragraph er tilstrækkeligt; men, hvad der især forekommer mig at være af stor Vigtighed, det er, at man ikke, fordi man finder noget Utilstrækkeligt, maa gaae hen og bidrage til at det skydes bort, istedetfor at sætte det mere Tilstrækkelige i Stedet derfor. At forbeholde sig, maaskee ved en anden Leilighed at skaffe det mere Tilstrækkelige Indgang, er usikkert, og jeg troer, at Stemningen til at gjøre det, som maaskee nu er for svag, ikke bestyrkes ved, at man foreløbig lader det Hele falde. Jeg troer, at, hvis man vil arbejde i den Retning, at styrke Loven, saa skal man for det Første lade det blive staaende, og siden, hvis man troer, at man kan, og at det er nødvendigt, styrke den endmere; men man skal ikke udsætte sig for, at Omdømmet om hele Sagen forværres ved foreløbig at lade det Hele falde (Hør!).

Formanden: Rigsdagsmanden for Randers Amts 4de Valgfreds (la Cour) har Ordet.

la Cour: Jeg frasalder Ordet.

Formanden: Rigsdagsmanden for Præstø Amts 2den Valgfreds (Schack) har Ordet.

Schack: Jeg kan ikke nægte, at jeg, hvad angaaer den første Deel af § 8, helder til deres Anskuelse, som mene, at en Bestemmelse om de der omhandlede Forhold er overflødig — Angreb paa religiøse Forhold ville stedse, ved en Discussion i modsat Retning, kunne blive saaledes gjendrevne, at den skadelige Følge af Angrebet kan afværges — og det synes mig, at her netop er et Gebeet, hvor det gjælder, hvad der er sagt om, at Pressen bedst

selv læger de Saar, den slaar. Jeg skulde derfor næppe i sin Tid have stemt for den Deel af § 8, dersom det ikke havde været, for ikke at splitte den lille Majoritet, der har staabt nærværende Lovforslag, og jeg for min Deel skulde altsaa ikke være utilbøielig til enten kun at stemme for den sidste Deel af Paragraphen, dersom den ved Afstemningen kunde deles, eller i alt Fald for det under Nr. 13 principaliter opførte Ændringsforslag. At man med Hensyn til den i sidste Deel af Paragraphen omhandlede Gjenstand ikke bør savne en Bestemmelse, troer jeg ogsaa, ligger deri, at her ikke gjælder den ovennævnte Sætning om, at Pressen selv læger de Saar, den slaar. Det lader sig navnlig ikke godt gjøre at gjendrive usædelige Moerskabskrifter; og en saadan Gjendrivelse vilde i hvert Fald neppe blive læst af dem, som yndede det nævnte Slags Moerskabslæsning.

Medens jeg saaledes efter mit Anførte kunde være tilbøielig til at gaae ind paa det omhandlede til § 8 stillede Ændringsforslag, gjælder derimod det Modsatte med Hensyn til de Ændringsforslag, som ere foreslaaede til de følgende Paragrapher. — Det er anerkjendt, at Pressen er en offentlig Magt; den henvender sig netop til Offentligheden, Almeenheden; men deri ligger ogsaa, at den efter sit Væsen ordentligvis kun har at gjøre med offentlige, almene Gjenstande: Naar den er, hvad den bør være, taler den altsaa til Offentligheden om offentlige Forhold. Men, naar den offentligt behandler private Forhold, da forlader den sit egentlige Omraade, og Resultatet bliver da, at et Individ taler til endeel andre Individer om individuelle Forhold. I saa Fald taber Pressen da det Krav paa overordentlig Humanitet og Hensynstagen fra Statens Side, som den ellers er berettiget til. Jeg kan derfor ikke tillægge den Indvending ubetinget Vægt, at utilbørlig Dmtalen af private Forhold muligt efter vort Forslag vil blive anseet strengere end efter Forordningen 27de Septbr. 1799, idet jeg, som berørt, maa ansee det for rigtigt, at Presseloven er overordentlig human med Hensyn til Behandlingen af de offentlige Forhold, men ikke altfor lemsældig med Hensyn til de private Forhold;